

PATVIRTINTA
Kazlų Rūdos „Elmos“ mokyklos-darželio
direktoriaus 2021 m. sausio 14 d.
įsakymu Nr. 1.3.-05V

KAZLŲ RŪDOS „ELMOS“ MOKYKLOS-DARŽELIO APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kazlų Rūdos „Elmos“ mokyklos-darželio (toliau – Mokykla) apgaulės ir korupcijos prevencijos tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja pagrindinius apgaulės ir korupcijos prevencijos principus, tikslus ir uždavinius, Mokyklos įgyvendinamas apgaulės ir korupcijos prevencijos priemonės, proceso organizavimą, tarnybinės etikos laikymosi užtikrinimą.

2. Apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **Korupcija** – tai tiesioginis ar netiesioginis kyšio arba kito nepagrįsto atlygio ar pažado dėl tokio atlygio prašymas, siūlymas, davimas ar priėmimas, kuris iškreipia asmens, gaunančio kyšį, nepagrįstą atlygį ar pažadą dėl kyšio ar nepagrįsto atlygio tinkamą bet kurio pareigos atlikimą ar reikalaujamą elgseną.

2.2. **Apgaulė** – veiksmai, elgesys ar žodžiai, kuriais sąmoningai norima apgauti, suklaidinti.

2.3. **Piktnaudžiavimas** – veikimas ar neveikimas, kai darbuotojui suteikti įgaliojimai naudojami ne pagal įstatymus bei kitus teisės aktus arba savanaudiškais tikslais, ar dėl kitokių asmeninių paskatų (naudojimosi tarnybine padėtimi, keršto, pavydo, karjerizmo, neteisėtų paslaugų Teikimo ir t. t.), taip pat tokie darbuotojo veiksmai, kai viršijami suteikti įgaliojimai ar savivaliaujama.

2.4. **Korupcijos prevencija** – korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamą priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų.

II SKYRIUS APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRINCIPAI

3. Apgaulės ir korupcijos prevencija įgyvendinama vadovaujantis šiais principais:

3.1. **Teisėtumo** – apgaulės ir korupcijos prevencijos priemonės įgyvendinamos laikantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų bei užtikrinant pagrindinių asmens teisių ir laisvių apsaugą;

3.2. **Visuotinio privalomumo** – apgaulės ir korupcijos prevencijos subjektais gali būti visi asmenys;

3.3. **Sąveikos** – apgaulės ir korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumas užtikrinamas derinant visų korupcijos prevencijos subjektų veiksmus, keičiantis subjektams reikalinga informacija ir teikiant vienas kitam tokią pagalbą;

3.4. **Pastovumo** – apgaulės ir korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumo užtikrinimas nuolat tikrinant ir prižiūrint korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo rezultatus, bei teikiant pasiūlymus dėl atitinkamų priemonių veiksmingumo didinimo.

III SKYRIUS APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Apgaulės ir korupcijos prevencijos tikslai:

- 4.1. Pašalinti apgaulės ir korupcijos atsiradimo galimybes Mokyklos veiklos sistemoje.
- 4.2. Siekti, kad korupcija netrukdytų teikti kokybiškas paslaugas pagal įstaigos nuostatus, užtikrinti darbuotojų teises ir laisves.
- 4.3. Apgaulės ir korupcijos prevencija siekiama, kad apgaulė ir korupcija kuo mažiau trukdytų Mokyklos veiklai, didinti paslaugų teikimo kokybę;
- 4.4. Rengti antikorpucines priemones, kurios būtų nuoseklios, visapusiškos ir ilgalaikės;
- 4.5. Didelį dėmesį skirti korupcijos apraiškų prevencijai ir neišvengiamai atsakomybei už neteisėtus veiksmus principo įgyvendinimui;
- 4.6. Ugdyti Mokyklos bendruomenės nepakantumą korupcijai.
- 4.7. Skatinti glaudesnę Mokyklos bendradarbiavimą su kitomis institucijomis, organizacijomis bei visuomene.

5. Apgaulės ir korupcijos prevencijos uždaviniai:

- 5.1. nustatyti labiausiai korupcijos paveiktas Mokyklos veiklos sritis, užtikrinti veiksmingą ir kryptingą ilgalaikę kovą su korupcija, numatytų priemonių įgyvendinimą;
- 5.2. atskleisti korupcijos priežastis, sąlygas ir jas šalinti;
- 5.3. atgrasinti asmenis nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų, žmonių apgaulės;
- 5.4. užtikrinti korupcijos prevencijos priemonių taikymą ir teikiamą jų įgyvendinimo administravimą bei kontrolę;
- 5.5. organizuoti skaidrų Mokyklos veiklos vykdymą.

IV SKYRIUS

APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS

6. Apgaulės ir korupcijos prevencijos kontrolės priežiūros vykdymas.
7. Korupcijos prevencijos programos ir jos įgyvendinimo priemonių plano 2 metams sudarymas, vykdymo koordinavimas ir kontrolė. (tvarkos aprašo priedas).
8. Siekiant užtikrinti efektyvią korupcijos prevenciją, Mokykloje atliekama veiklos sričių, kuriose yra didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, analizė ir vertinimas:
 - 8.1. viešųjų pirkimų organizavimas;
 - 8.2. efektyvus biudžeto naudojimas;
 - 8.3. vidaus veiklos kokybės įsivertinimas;
 - 8.4. mokytojų kvalifikacijos tobulinimas;
9. Asmenys įpareigoti vykdyti prevenciją ir kontrolę, pateikia direktoriui pasiūlymus ir vadovaudamiesi korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo kriterijais, parengia priemonių planą atlikti analizę veiklos sritims ir įvertinti iki einamų metų pabaigos.
10. Sistemingas ugdytinių nepakantumą korupcijos apraiškoms visuomenės gyvenime ugdymas, įtraukiant antikorpucinių temų į ugdymo turinį.
11. Atsakomybės neišvengiamumo principo taikymas už Mokyklos veiklos sistemoje padarytus nusižengimus, susijusius su korupcija.
12. Viešųjų ir privačiųjų interesų derinimas, užtikrinimas, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams, priimamų sprendimų nešališkumo.
13. Pranešimų, skundų, informacijos, susijusios su korupcija, tikrinimas ir priemonių taikymas jiems pasitvirtinus.
14. Savo kompetencijos neviršijimas
15. Problemų išankstinis nuspėjimas ir pašalinimas.
16. Atliekamos veiklos ir sudaromų sandorių dokumentavimo reikalavimų laikymasis.
17. Mokyklos kontrolę vykdančių institucijų išvadų vertinimas.
18. Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, Mokyklos nuostatų, kitų dokumentų, susijusių su Mokyklos veikla, laikymasis.

19. Mokyklos darbuotojų supažindinimas su apgaulės ir korupcijos prevencijos tvarkos aprašu.
20. Mokyklos darbuotojų dalyvavimas apgaulės ir korupcijos prevencijos veikloje.
21. Galiojančių tvarkos normų pažeidimų nustatymas ir tyrimas.

V SKYRIUS

APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS ORGANIZAVIMAS

22. Įtraukti į apgaulės ir korupcijos prevenciją Mokyklos darbuotojus.
23. Skirti už Apgaulės ir korupcijos prevencijos programos įgyvendinimą ir kontrolę atsakingus asmenis.
24. Pranešimų, skundų, informacijos, susijusios su apgaule ir korupcija, tikrinimas ir priemonių taikymas jiems pasitvirtinus.
- 25. Atliekant apgaulės ir korupcijos atsiradimo riziką įvertinama:**
 - 25.1. motyvuota korupcijos tikimybės vertinimo išvada ir su tuo susijusi informacija;
 - 25.2. galimybė vienam darbuotojui priimti sprendimą dėl Mokyklos lėšų ir kito turto;
 - 25.3. darbuotojų savarankiškumas priimant sprendimus ir sprendimų priėmimo diskrecija (darbuotojo ar įstaigos teisė spręsti kokį nors klausimą savo nuožiūra);
 - 25.4. mokyklos ir jos darbuotojų priežiūros ir kontrolės lygis;
 - 25.5. reikalavimas laikytis nustatytos darbo tvarkos;
 - 25.6. Nustatyti galiojančios tvarkos normų pažeidimai.

VI SKYRIUS

TARNYBINĖ ETIKA

26. Mokyklos tarnybinės veiklos etikos principai (elgesio taisyklės) apibrėžti direktoriaus įsakymu patvirtintame Mokyklos pedagogų etikos kodekse, darbo tvarkos taisyklėse, pareiginiuose aprašuose.
27. Kiekvienas darbuotojas raštu supažindinamas su Mokyklos pedagogų etikos kodeksu, darbo tvarkos taisyklėmis, pareigybių aprašais.

VII KYRIUS

REAGAVIMAS Į GALIMUS APGAULĖS IR KORUPCIJPS ATVEJUS

28. Jei darbuotojas žino ar įtaria kitą darbuotoją ar darbuotojus dėl apgaulės ar korupcijos, jis gali informuoti pasirinktinai:
 - 28.1. antikorupcijos komisiją, kuri tokius atvejus tiria;
 - 28.2. Mokyklos direktorių.
29. Pranešimus apie apgaulės ir/ar korupcinio pobūdžio veiklas galima pateikti:
 - 29.1. raštu, užpildant laisvos formos pranešimą, siunčiant Antikorupcijos komisijai arba direktoriui – adresu K. Donelaičio g. 15, Kazlų Rūda, LT-69437 arba elektroniniu paštu direktore@mokyklaelma.lt;
 - 29.2. žodžiu, telefonu kreipiantis į Komisijos narius arba Mokyklos direktorių.
30. Asmuo, žinąs korupcijos atvejį ar jį pastebėjęs, įtaręs, turi imtis šių veiksmų:
 - 30.1. neteikti informacijos tretiesiems asmenims, o tik nurodytiems reagavimo į galimus korupcijos atvejus asmenims;
 - 30.2. nebandyti rinkti įrodymų ar pačiam klausinėti kokių nors asmenų, vykdyti bet kokią savarankišką apklausą ar tyrimą;

30.3. jei turima svarbių, korupcinį atvejį įrodančių dokumentų, juos asmuo turi laikyti saugioje vietoje, niekam neplatinti ir neatiduoti, išskyrus asmenis, kurie nurodyti šiame apraše;

30.4. nebandyti tyrimo atlikti patiems ar pasitelkus kitus kolegas.

31. Kiekvieno darbuotojo, pranešusio apie jam žinomą apgaulės ir/ar korupcijos arba sukčiavimo atvejį, informacija bus vertinama kiek įmanoma konfidencialiai. Toks pat patikrinimas galioja ir tuo atveju, jei paaiškėja, kad darbuotojo nuomonė yra neteisinga, informacija nepasitvirtina.

32. Pranešime turi būti trumpai ir aiškiai išdėstytos įvykių aplinkybės, laikas, vieta, nurodyti žinomi su parašoma situacija susiję asmenys, jų pareigos, darbo vieta ar kiti duomenys. Pageidautina, kad pranešimas būtų pasirašytas, jame nurodyta parašymo data, telefono numeriai, kuriais galima susisiekti su informaciją teikiančiu asmeniu. Kartu su pranešimu gali būti pateikiami turimi įrodymai, dokumentai, paaiškinimai ar kita tyrimui reikalinga informacija.

33. Lietuvos Respublikos įstatymai draudžia šmeižti ar melagingai kaltinti kitą asmenį. Už tokius veiksmus numatyta baudžiamoji atsakomybė.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34. Vykdamas Mokyklos veiklą turi būti laikomasi Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, Mokyklos nuostatų, kitų įstaigos veiklą reglamentuojančių dokumentų.

35. Asmenys, pažeidę šią tvarką, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

36. Visi Mokyklos darbuotojai su Aprašu yra supažindinami.
